

**ФИНАНСИСКИ ПЛАН
НА ФОНДОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИ
ЗА 2015 ГОДИНА**

Скопје, февруари, 2015 година

Содржина

В О В Е Д	3
1. Макроекономско сценарио за 2015 година во Република Македонија	4
2. Основи на финансискиот план на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година	6
2.1 Планирана динамика на движење на депозитната база на членките на Фондот во делот на средствата на население во текот на 2015 година	7
2.2 Планирана месечна динамика на движење и состојба на инвестиционото портфолио на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година	11
3. Планирани билансни резултати на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година	15
3.1 Биланс на состојба	15
3.2 План на приходи и расходи за 2015 година	21

В О В Е Д

Фондот за осигурување на депозити е финансиска институција чија основна цел на постоење е обесштетување на штедачите кои имаат осигурени депозити во банките, филијалите на странските банки и штедилниците, во кои настанал ризичен настан. Покрај основната цел, Фондот има задача да ги осигурува депозитите на населението во банкарскиот сектор во Република Македонија и на тој начин да ја одржи и зајакне довербата на населението во банкарскиот сектор. Оттука, Фондот игра значајна улога во одржување на финансиската стабилност во државата, со што учествува во превенција на било какви поголеми негативни ефекти врз македонската економија.

Основна цел која Фондот планира да ја оствари до крајот на 2015 година е зајакнување и одржување на финансиската стабилност на Фондот за осигурување на депозити и подигнување на квалитетот на ресурсите со што ќе се зајакне улога на Фондот во остварување на довербата која граѓаните ја имаат во банкарскиот сектор.

Фондот за осигурување на депозити го изготви Финансискиот план за 2015 година, според кој ќе се одвиваат деловните активности насочени кон остварување на горенаведените цели на Фондот.

При подготовка на Финансискиот план за 2015 година, Фондот ги имаше во предвид: а) важечката законска регулатива; б) економските политики на Владата и макроекономските индикатори и проекции за 2015 година, а пред се фискалната политика и политиката на јавниот долг; в) целите на монетарната политика дефинирани од страна на НБРМ; г) каматната политика на НБРМ со која влијае на пасивните каматни стапки на банките; д) трендот на намалување на пасивните каматни стапки на деловните банки во Република Македонија и можното влијание врз однесувањето на штедачите.

1. Макроекономско сценарио за 2015 година во Република Македонија

Во услови кога во европската економија има стагнација, во текот на 2014 година во Република Македонија, стапката на невработеност е намалена на историски најниско ниво од 27,9 проценти, а македонскиот БДП забележа раст од 3,7%, што е меѓу трите највисоки во Европа, додека пак инфлацијата имаше негативна стапка од -0,3% што главно се должи на падот на светските цени на нафтата и храната. Владините мерки за поддршката на македонското стопанство како и активностите на странските компании во слободните и индустриски зони влијаеја врз позитивниот раст на македонската економија во 2014 година.

Прогнозите за 2015 година се дека во економијата ќе има зголемување на реалната стапка на раст на БДП од 4,1%, проследена со инфлација од 2%, како и стапка на невработеност од 27%. Се предвидуваат, исто така, инвестиции во инфраструктурата, раст на кредитирањето и подобрување на ликвидноста на компаниите, како и наплата на побарувањата.

Извозот на стоки и услуги се очекува да забележи реален раст од 4,15%. Во прилог на овој реално предвиден раст се новите извозни капацитети чие влијание би требало да се почувствува на подобрување на структурата на извозот на земјата. Позитивен придонес кон економскиот раст се очекува да оствари и домашната побарувачка. Очекуваниот раст на домашната побарувачка паралелно со извозната активност во земјата се очекува да условат и раст на увозот на стоки од 6,1% годишно.

Реалната стапка на раст на индустријата е проектирана на 4,4%.

Номиналниот раст на просечната бруто плата се предвидува да изнесува 3%, а кај вработеноста се очекува стапката да се зголеми за 0,9 процентни поени. Исто така, предвидено е и намалување на стапката на невработеност за 1%, како и реален пораст на нето платата од 1,1%.

Народната банка продолжува со стратегијата на стабилен девизен курс на денарот во однос на еврото и во 2015 година, со цел да се задржи ценовната стабилност како крајна цел на монетарната политика.

Ризиците околу остварувањето на ваквото макроекономско сценарио и натаму се главно од надворешна природа, а се поврзани со евентуалните промени во динамиката на заздравување на глобалниот економски раст, особено растот во ЕУ, како и со движењата на цените на примарните производи на светските берзи условени од геополитичките и климатски фактори како и политичката стабилност во земјата и регионот.

Сите горенаведени фактори се важни за Фондот за осигурување на депозити, бидејќи директно или индиректно влијаат врз движењето на депозитите на населението кои се предмет на осигурување и обесштетување.

Финансискиот план на Фондот за осигурување на депозити за 2015 година се подготвува врз основа на неколку параметри и тоа:

- Прогнозите за макроекономските движења и монетарната политика во Република Македонија;
- Планирана динамика на движење на депозитите на населението во банкарскиот сектор во Република Македонија;
- Планирана месечна динамика за движење и состојбата на инвестиционото портфолио на Фондот за осигурување на депозити;
- Проценети билансни резултати во 2015 година.

Фондот за осигурување на депозити и во текот на 2015 година ќе продолжи со спроведување на своите редовни деловни активности и остварување на основните цели и задачи заради кој е основан.

2. Основи на финансискиот план на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година

Финансискиот план на Фондот за осигурување на депозити за 2015 година е подготвен врз основа на:

- Анализи на: состојбата, динамиката на движење, валутната структура и структурата по рочност на депозитите на население во банкарскиот сектор во Република Македонија

- Предвидувања за можната динамика на движење на депозитите на населението и проектираните приливи на средства врз основ на пресметана премија за осигурување.

Со помош на анализата на движењата на депозитите на население во банкарскиот сектор, Фондот за осигурување на депозити може да предвиди какви ќе бидат приливите на средства кои ќе се остварат во текот на 2015 година по основ на наплата на премија, а оттука може и да ја утврди потенцијалната можност за инвестирање на наплатената премија на пазарот на хартии од вредност пред се во дванаесет месечни државни записи.

При креирање на финансискиот план за 2015 година во предвид беа земени следните претпоставки и проекции:

- Депозитите на население во банкарскиот сектор на крајот на 2015 година ќе остварат годишен прираст од 4,9% и ќе достигнат износ од 223,046 милијарди денари;
- На планираната состојба на депозитите на население во текот на 2015 година ќе се пресмета и наплати премијата во износ од 1,085 милијарда денари;
- со планот за 2015 година се предвидува просечниот месечен прираст на државните записи да изнесува околу 95,0 милиони денари,
- месечниот аконтативен износ на данок на добивка за 2015 година кој изнесува 3,6 милиони денари;
- со тоа обемот на инвестиционото портфолио на крајот на 2015 година се предвидува да го надмине за 10,06% остварениот обем на крајот на 2014 година;
- согласно инвестиционата политика, Фондот ќе учествува на 13 аукции на државни записи кои ги организира Министерството за финансии и ќе купува записи со рок на доспевање од 12 месеци;
- Рочната структура на инвестиционото портфолио на Фондот се предвидува да ја сочинуваат државни записи со рок на доспевање од 12 месеци;
- Цената, односно каматната стапка по која ќе се купуваат државните записи со рок на доспевање од 12 месеци се предвидува да изнесува 1,7% на годишно ниво во првите шест месеци од 2015 година и 1,5% на

годишно ниво за аукциите кои ќе се спроведат во втората половина на 2015 година;

- На депозитот по видување кој се наоѓа во НБРМ се предвидува и во текот на 2015 година да се оствари камата по стапка од 0,2%, односно, приходот по тој основ за цела година да изнесува 1,25 милиони денари;

Сите горенаведени проекции и претпоставки за одделните сегменти од работењето на Фондот за осигурување на депозити се дефинирани и пошироко елаборирани понатаму во овој финансиски план за 2015 година.

2.1 Планирана динамика на движење на депозитната база на членките на Фондот во делот на средствата на население во текот на 2015 година

Со оглед на макроекономските и монетарните движења во земјата, економскиот амбиент, желбата и традицијата на населението за штедење, девизните приливи од странство и каматната политика на деловните банките во земјава, како и претходна анализа на планираната и реално остварена промена на депозитите на населението во 2014 година, во текот на 2015 година со претпазлив пристап се предвидува раст на депозитната база на населението со вкупен прираст од 4,9 %.

Според оваа конзервативна проекција, предвидувањето е дека на 31.12.2015 година депозитите на население ќе достигнат износ од 223,046 милијарди денари што би претставувало пораст од 10,42 милијарди денари во однос на состојбата на депозитите на крајот на 2014 година.

Проекцијата и предвидувањето за порастот на оваа депозитна база е претставена на следната табела.

Табела бр.1 Планирана месечна состојба на депозитите на население во 2015 година во корелација со месечната состојба на депозитите во 2014 година

месец	реализирано 2014	планирано 2015 г.	Планирана динамика на пораст за 2015 г.
јануари	196.556.136.000	213.278.644.524	0,31
февруари	199.433.397.000	214.131.759.102	0,40
март	199.837.580.000	214.560.022.621	0,20
април	201.748.060.000	215.976.118.770	0,66
мај	202.101.063.000	216.408.071.008	0,20
јуни	202.835.699.000	217.057.295.221	0,30
јули	203.732.930.000	217.925.524.401	0,40
август	205.415.018.000	219.451.003.072	0,70
септември	206.390.029.000	220.109.356.081	0,30
октомври	207.685.701.000	220.769.684.150	0,30
ноември	208.327.850.000	221.056.684.739	0,13
декември	212.619.524.000	223.046.194.902	0,90
Реализирано/планирано		4,9%	4,8

Порастот на вкупните депозити на крајот на 2015 година во споредба со крајот на 2014 година се очекува да достигне 4,9%.

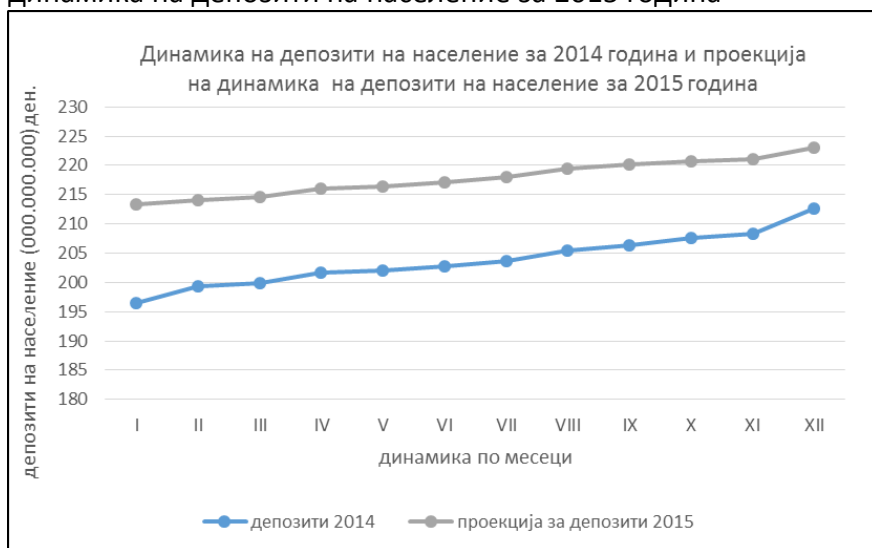
За проектирање на ваквата динамика на депозитите на население во 2015 година, земени се во предвид следните показатели, мислења и фактори:

- Поради намалувањето на каматите стапки на депозитите, се очекува минимално реално штедење без оглед на валутната структура на средствата (неатрактивни каматни стапки);
- Поради атрактивноста и заинтересираноста на граѓаните за владиниот проект „Купи куќа-купи стан“ и глобалното намалување на каматите на станбените кредити, можно е повлекување на дел од депозитната база или пренасочување на истата наменски;
- Се очекува прилив по основ на издадени субвенции во земјоделието (календар на субвенции);
- Се очекува умерен девизен прилив на дознаки од страна на нашите граѓани на привремен престој во странство како резултат на подобрување на економските услови во евро зоната по излез од финансиската криза;
- Како фактор за минимален пораст на депозитната основа земена е во предвид и капитализацијата на дел од каматата на депозити без оглед на валутниот квалитет;
- Се очекува прилив на средства (од сите емисии на обврзници за денационализација) кои легнуваат на трансакциските сметки на граѓаните во месец јуни (секоја година) заедно со каматата;
- Инцидентен пораст на денарските депозити по видување и пренасочување на истите делумно или целосно во рочни депозити, поради исплаќање на 13-та плата или регрес за годишен одмор за 2015 година во декември 2015 година (2014:Исто).

На графиконот бр.1 е претставена споредбата на проектираната динамика на депозитите на население во 2015 година во однос на реалната динамика на депозитите на население во 2014 година.

Графикон бр.1 Динамика на депозити на население за 2014 година и проекција на динамика на депозити на население за 2015 година

На табелата бр.2 е претставена очекуваната наплата на премија на Фондот и пресметка на истата врз основа на проектираната динамика на состојбата на депозитите на население за 2015 година.

Табела бр.2 Очекувана наплата на премија од членките на Фондот и нивото на покриеност на Фондот

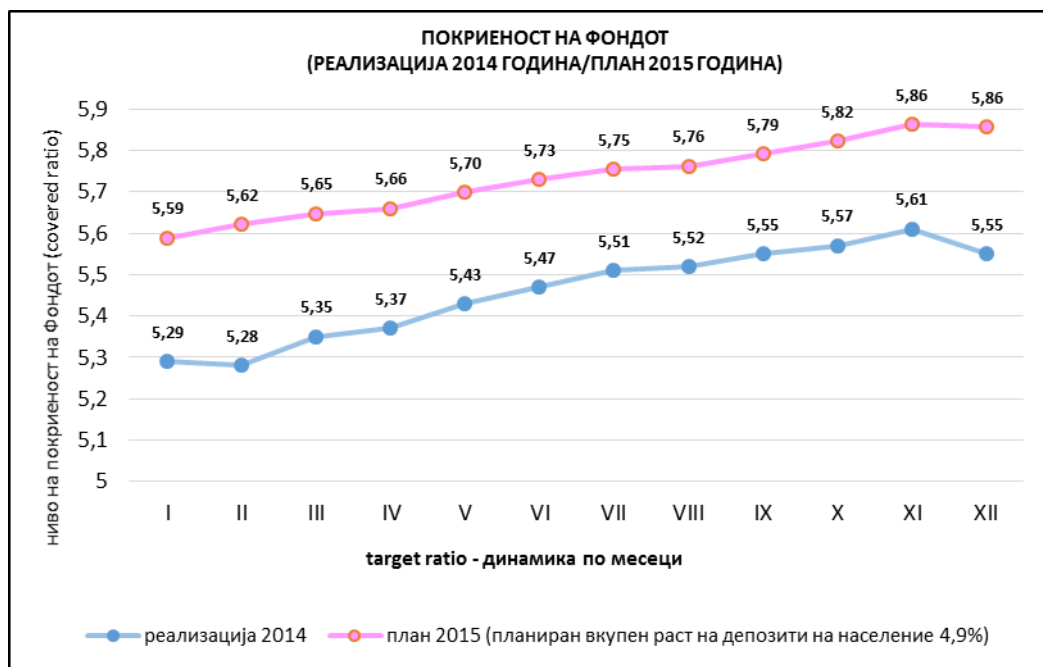
Датум	Вкупни депозити на население кај членките на Фондот	Стапка на премија во проценти	Месечен износ на премија
31.01.2015	213.278.644.524	0,5	88.910.178
28.02.2015	214.131.759.102	0,5	88.866.102
31.03.2015	214.560.022.621	0,5	89.221.566
30.04.2015	215.976.118.770	0,5	89.400.009
31.05.2015	216.408.071.008	0,5	89.990.049
30.06.2015	217.057.295.221	0,5	90.170.030
31.07.2015	217.925.524.401	0,5	90.440.540
31.08.2015	219.451.003.072	0,5	90.802.302
30.09.2015	220.109.356.081	0,5	91.437.918
31.10.2015	220.769.684.150	0,5	91.712.232
30.11.2015	221.056.684.739	0,5	91.987.368
31.12.2015	223.046.194.902	0,5	92.106.952
Вкупно		%	1.085.045.246

Во табелата бр.3 е даден приказ на нивото на процентот на покриеност на Фондот во текот на 2014 година, како и проектираниот раст во 2015 година (target ratio).

Табела бр. 3 Вкупни средства на Фондот за осигурување на депозити и вкупни депозити на население во банкарскиот сектор во Република Македонија

Датум	Депозити реална состојба 2014	Вкупни средства на Фондот 2014 година	Target ratio 2014 година	Датум	Планирани депозити за 2015	Планирани вкупни средства на Фондот 2015 година	Target ratio 2015 година
31.12.2013	195.112.058.406	10.259.250.090	5,26	31.12.2014	212.619.524.000	11.801.034.812	5,55
31.01.2014	196.556.136.000	10.374.241.424	5,28	31.01.2015	213.278.644.524	11.920.276.081	5,59
28.02.2014	199.433.397.000	10.531.521.502	5,28	28.02.2015	214.131.759.102	12.035.805.073	5,62
31.03.2014	199.837.580.000	10.680.509.050	5,34	31.03.2015	214.560.022.621	12.116.508.467	5,65
30.04.2014	201.748.060.000	10.835.013.647	5,37	30.04.2015	215.976.118.770	12.225.066.024	5,66
31.05.2014	202.101.063.000	10.982.429.502	5,43	31.05.2015	216.408.071.008	12.332.722.657	5,70
30.06.2014	202.835.699.000	11.100.488.287	5,47	30.06.2015	217.057.295.221	12.433.703.365	5,73
31.07.2014	203.732.930.000	11.217.172.549	5,51	31.07.2015	217.925.524.401	12.537.634.612	5,75
31.08.2014	205.415.018.000	11.283.226.407	5,49	31.08.2015	219.451.003.072	12.642.197.360	5,76
30.09.2014	206.390.029.000	11.448.108.915	5,55	30.09.2015	220.109.356.081	12.746.803.759	5,79
31.10.2014	207.685.701.000	11.565.531.608	5,57	31.10.2015	220.769.684.150	12.852.385.434	5,82
30.11.2014	208.327.850.000	11.681.067.379	5,61	30.11.2015	221.056.684.739	12.957.429.433	5,86
31.12.2014	212.619.524.000	11.801.034.812	5,55	31.12.2015	223.046.194.902	13.063.251.010	5,86

Графикон бр.2 Покриеност на Фондот (реализирано 2014/планирано 2015)

2.2 Планирана месечна динамика на движење и состојба на инвестиционото портфолио на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година

Во согласност со Законот за Фондот за осигурување на депозити, Фондот ќе ги пласира средствата во државни хартии од вредност – 12-месечни државни записи со рок на достасување од 364 денови, според Календарот на месечни аукции за 2015 година, објавен од страна на Министерството за финансии. Како и во изминатите години, и во 2015 година начинот на инвестирањето на средствата ќе се врши според одредбите од интерниот акт на Фондот - *Правилник за инвестиционата политика на Фондот*, во кој се утврдени обврските на Управниот одбор на Фондот, на директорот на Фондот и на *Одборот за инвестирање*, во кој членуваат три вработени лица.

При изработката на планот на инвестиционото портфолио за 2015 година се утврдени следните претпоставки:

- Просечен месечен прираст на вкупните депозити кај членките на Фондот: 0,40%
- годишен пораст на вкупните депозити на населението кај членките на Фондот: 4,9%
- стапка на премија : 0,5% годишно
- Каматни стапки (цени) на 12-месечните државни записи (хартии од вредност): во периодот јануари-јуни: 1,7% годишно, а во периодот јули-декември 2015 година: 1,5% годишно.

Фондот ќе ги пласира средствата кои ќе бидат прибрани од наплата на премија од членките на Фондот во 2015 година и ќе ги реинвестира приходите кои ќе ги оствари од претходни пласманите во државни хартии од вредност.

Состојбата на инвестиционото портфолио на 31.12.2014 година изнесуваше 11.330.680.000 денари во номинална вредност (а вредносното усогласување на истата на крајот на годината изнесуваше 10.972.366.921 денари). Како што е погоре наведено, се планира вкупната премија во 2015 година да изнесува 1.084.727 илјади денари, што претставува основен прилив за купување на нови записи со кој се зголемува износот на средства за реинвестирање, кои покрај премијата, ја вклучува и номиналната вредност на достасаните државни записи.

Динамиката и номиналните вредности на достасаните државни записи и на новите државни записи по месеци во 2015 година е прикажана во табелата бр.4 и на графиконот бр.3. Се планира вкупната состојба на инвестиционото портфолио на крајот на годината да изнесува 12.471.000.000 денари (а вредносното усогласување на истата на крајот на годината ќе изнесува 12.390.903.251 денари), односно да се зголеми за 1.140.320.000 денари или за 10,06% во однос на крајот од 2014 година, односно просечно месечно по 95,0 милиони денари. Овој износ се базира на месечните приливи на премии (просечно месечно по 90,4 мил. денари) и на

дисконтираните износи при уплата на записите, кои се помали од номиналните вредности за вкупната камата до доспевање на записите, посебно во месец март).

Табела бр.4 Преглед на динамика и состојба на инвестиционо портфолио во 2015 година

							/во де нари/
месец/ записи и камата	Достасани записи	Нови записи	Каматна стапка во %	Камата			Провизија за банка- посредник
	во номинална вредност			до 31.12.2015	камат а во 2016	вКУПНО камат а до доспевање	
1	2	3	4	5	6	7	8
12-месечни записи		0					
<i>состојба на 31.12.2014:</i>	11.330.680.000						
јануари	0	95.000.000	1,70	1.486.235	119.075	1.605.310	35.000
	11.425.680.000					0	
февруари	0	85.000.000	1,70	1.274.546	161.784	1.436.330	35.000
	11.510.680.000					0	
март	1.080.000.000	1.205.000.000	1,70	16.502.243	3.859.847	20.362.090	35.000
	3.740.000.000	3.740.000.000	1,70	51.218.581	11.979.939	63.198.520	35.000
	11.635.680.000					0	
април	0	82.000.000	1,70	989.740	395.896	1.385.636	35.000
	11.717.680.000					0	
мај	1.510.000.000	1.615.000.000	1,70	17.918.611	9.371.659	27.290.270	35.000
	11.822.680.000					0	
јуни	2.920.000.000	3.045.000.000	1,70	29.826.595	21.627.815	51.454.410	35.000
	11.947.680.000					0	
јули	0	87.000.000	1,50	628.465	671.315	1.299.780	35.000
	12.034.680.000					0	
август	51.150.000	137.000.000	1,50	837.830	1.208.950	2.046.780	35.000
	12.120.530.000					0	
септември	66.050.000	150.000.000	1,50	726.478	1.514.522	2.241.000	35.000
	12.204.480.000					0	
октомври	138.640.000	220.000.000	1,50	794.611	2.492.189	3.286.800	35.000
	12.285.840.000					0	
ноември	799.840.000	900.000.000	1,50	2.105.555	11.340.445	13.446.000	35.000
	12.386.000.000					0	
декември	1.025.000.000	1.110.000.000	1,50	1.230.087	15.353.313	16.583.400	35.000
	12.471.000.000					0	
номинална вредност							
Вкупно на 31.12.2015	12.471.000.000			125.539.577	80.096.749	205.636.326	455.000
вредносна усогласеност на ИП на 31.12.2015:	12.390.903.251						

Графикон бр.3 Пораст на состојба на инвестиционо портфолио во 2015 год.

Планираните приходи по основ на инвестираните средства во нови државни записи во 2015 година ќе изнесуваат вкупно 205,6 милиони денари, и тоа во 2015 година ќе бидат приходувани 125,5 милиони денари (камата до 31.12.2015 година), а каматата на недостасаните записи во 2015 година, која ќе се приходува во 2016 година ќе изнесува 80,1 милиони денари.

Во врска со учеството на Фондот на аукциите на државни записи преку банки-посредници, директни учесници на аукциите на државни хартии од вредност, Фондот ќе плати провизии во вкупен износ од 455 илјади денари.

Овие податоци се прикажани во табела бр.5.

Табела бр.5 Преглед на план на состојба и на камата по основ на државни записи во 2015 година

ОПИС	Номинална вредност на записите	/во денари/	
		Вредност	усогласување на записите на 31.12.2015
Државни записи			
Состојба на државните записи на 31.12.2014 година:	11.330.680.000		
Пораст - нови записи во 2015 година - 12-месечни ДЗ	1.140.320.000		
Состојба на државните записи на 31.12.2015 година:	12.471.000.000		12.390.903.251
Камата	2015	2016	
Камата во 2015 год. на недостасани записи купени во 2014 година	132.217.844		
Камата на нови записи кои не достасуваат во 2015 год. - до 31.12.2015	125.539.577		
Камата на нови записи од 2015 год. - до достасување во 2016 година			80.096.749
Вкупно:	257.757.421		
Провизија			
Провизија за банки-посредници:	455.000		

Во согласност со Правилникот за инвестиционата политика на Фондот, вкупниот износ на инвестиционото портфолио на Фондот на крајот на секој месец нема да надмине 95% од збирот на состојбата на вкупните парични средства и состојбата на хартиите од вредност на Фондот на крајот на секој месец. Под состојба на хартиите од вредност се зема вредносното усогласување на државните записи во сметководствената евиденција на Фондот на крајот на секој месец. Инвестирањето на средствата ќе се врши преку сметката на Фондот во Народна банка на Република Македонија. При тоа ќе се оствари целната пропорција (target ratio) на вкупните средства на Фондот (состојба на инвестиционото портфолио и состојба на ликвидните средства на сметката на Фондот во банка) во однос на вкупните депозити кај банките и штедилниците, членки на Фондот, во месечна динамика од 5,59% во јануари до 5,86% во декември 2015 година.

3. Планирани билансни резултати на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година

Проекцијата на билансните резултати кои се очекува да се остварат на крајот на 2015 година е во корелација со остварувањето на деловната активност на Фондот во текот на годината, а која активност согласно деловната политиката е насочена пред сè кон јакнење на финансиска кондиција на Фондот заради создавање потенцијални можности за обесштетување во случај на потреба при ризичен настан.

Поаѓајќи од прогнозите за макро-економските движења во земјата и макро-економска политика на Владата на Република Македонија за 2015 година, календарот за аукции на државните записи организирани од страна на Министерството за финансии како и предвидените потреби на Фондот за несметано одвивање на деловната активност се креираа вредностите по категории на средства во двата биланса на Фондот за 2015 година.

3.1 Биланс на состојба

Според планираните параметри за 2015 година, вкупната билансна сума на крајот на годината се предвидува да изнесува 13,09 милијарди денари и за 1,27 милијарди денари или за 10,73% да го надмине нивото на средства остварени на крајот на 2014 година. Планираниот пораст на билансната сума го објаснува зголеменото учество на државните записи во вкупната структура на средства за 1,13 милијарди денари како и зголемување на обемот на истите во однос на 2014 година за 10,65%.

Анализата на поединечните категории на средства на страната на активата и пасивата во Билансот на состојба и нивната проекција за 2015 година ќе бидат посебно разгледувани во рамките на предметниот материјал.

1. АКТИВА

Структурата на активата во Билансот на состојба ја сочинуваат четири групи категории на средства:

- 1.1. „Материјални средства“ кои ги опфаќаат вредноста на сопствениот деловен простор заедно со опремата во кој се остварува деловната активност на Фондот за осигурување на депозити;
- 1.2. „нематеријални средства“, односно софтверот заради изготвување на програми потребни за квалитетно извршување на деловните активности;
- 1.3. „хартии од вредност“ кои се чуваат до доспевање и кои го сочинуваат инвестиционото портфолио на Фондот; и
- 1.4. „тековни средства“ кои ги опфаќа средствата кои се чуваат во НБРМ, во деловните банки за оперативни потреби и во благајната на Фондот. Воедно, во

оваа група се вклучени и останатите побарувања (ненавремено платени премии од страна на членките) и активните временски разграничувања.

Вредностите по категории на средства на страната на активата претставени се во табела бр.6.

Табела бр.6 Планирана структура на активата во Билансот на состојба на 31.12.2015 година
(во илјади денари)

О П И С	Состојба 31.12.2014 г.	%	ПЛАН 31.12.2015 г.	%	Индекс 4/2
1	2	3	4	5	6
СРЕДСТВА	11.826.619	100	13.095.846	100,00%	110,73%
Материјални средства	24.734	0,21%	24.239	0,19%	98,00%
Недвижности (градежни објекти)	24.306	0,21%	23.833	0,18%	98,05%
▪ Опрема	428	0,00%	406	0,00%	94,86%
Нематеријални средства	0	0,00%	1.530	0,01%	
▪ <i>софтвер</i>	0	0,00%	1.530	0,01%	
Вложувања Х/В кои се чуваат до доспевање	11.198.462	94,69%	12.390.903	94,62%	110,65%
▪ Државни записи- шест месечни	0		0		
▪ Државни записи- 12 месечни	11.198.462	94,69%	12.390.903	94,62%	110,65%
Тековни средства	603.423	5,10%	679.174	5,19%	112,55%
Парични средства во банки и благајна	603.148	5,10%	673.341	5,14%	111,64%
Останати средства	275	0,00%	5.833	0,04%	2121,09%
▪ Останати побарувања	275	0,00%	5.833	0,04%	2121,09%
Аконтации од данок на добивка	0	0,00%	5.624	0,04%	
АВР	275	0,00%	209,00	0,00%	76,00%
ВКУПНИ СРЕДСТВА	11.826.619	100,00%	13.095.846	100,00%	110,73%

1.1. Материјални средства

Категоријата „Материјални средства“ го претставува деловниот простор, сопственост на Фондот во кој се остварува деловната активност. Според планот за 2015 година се предвидува неговата вредност да се намали за 1,98 процентни поени како резултат на законски определена стапка на амортизација и на крајот на годината да изнесува 23,8 милиони денари. Во оваа категорија на средства е вклучена и опремата (компјутерите, печатачите и сл.) а која дел е набавена пред 10 години и која за сметка на амортизацијата е без сметководствена вредност иако е сè уште во употреба. Дел од ИТ опремата е заменета во 2014 година со набавка на нова компјутерската опрема што вклучува 7 преносливи персонални компјутери и 2 статични персонални компјутери. Со цел подобрување на деловните процеси во 2015 година ќе треба да се набават уште 2 преносливи персонални компјутери, печатач, проектор, дополнителна опрема за користење оптички интернет и безкабелско вмрежување на сите компјутери. Врз основа на техничката спецификација за набавка на нов софтвер можеби ќе биде потребно и набавка на нова серверска станица.

1.2. Нематеријални средства

Покрај опремата во Фондот се јавува потреба од набавка на специјализирана софтверска апликација со чија помош вработените во Фондот ќе можат уште по детално и во поширок опсег да ги анализираат состојбите и движењата во банкарскиот сектор на земјата, да ја збогатуваат базата на податоци, да прават потребни анализи и да се обработат и складираат информациите добиени на магнетни медиуми на екс членките во стечај или ликвидација заради несметано обесштетување на штедачите. Моментално во Фондот се работи со: а) софтверска програма за водење на сметководство и пресметка на премии од 1997 година изготвена и одржувана од лице кое се пензионира во јануари 2015 година; б) многу едноставни софтверски алатки кои се изработени од страна на самите стручни лица во Фондот и тоа ад хок, во зависност од потребата. Со новата софтверска апликација пред се треба: а) да осовремени водењето на сметководството и подготовка на финансиски извештаи; б) да се релативизира влијанието и зависноста од пензионираниот ИТ експерт; в) да се овозможни непречен пристап до базите на податоци од стручните лица кои ги користат при изготвување на детални анализи, симулации, прогнози, извештаи и сл. За таа потреба со планот се предвидуваат средства во износ од 1,53 милион денари. Минорен дел од тие средства е планиран за редицајнирање односно креирање на нова веб страна.

1.3. Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Во структурата на Билансот на состојба, на страната на активата и во текот на 2015 година доминантно учество од 94,6% се планира да има категоријата на средства „вложувања во хартии од вредност“ (2014:Исто). За истите се планира да го зголемат обемот за 1,92 милијарди денари или 10,65% во однос на остварениот обем на крајот на 2014 година како резултат на утврдената политика на инвестирање 95,0% од средствата на Фондот да се вложуваат во високо квалитетни хартии од вредност кои во 2014 година му донеле на ФОД солиден приход, а кој во 2015 година ќе биде намален заради намалените каматни стапки на државните хартии од вредност.

1.4. Тековни средства

Втора по величина категорија на средства на страната на активата се „тековните средства“ за кои во билансот за 2015 година се очекува да достигнат износ од 679,1 милиони денари и да бидат застапени со 5,19% (за 0,1 процентен поен повеќе од 2014 година). Во рамките на оваа категорија највисок процент на застапеност имаат паричните средства кои се чуваат во вид на депозит по видување во НБРМ во износ од 673,0 милиони денари, многу мал дел на средства (0,341 милиони денари) кои се наоѓаат на сметки во две деловни банки, а се користат за тековни оперативни потреби и средствата во благајна на Фондот (7,0 илјади денари). Кај оваа категорија на средства се предвидува на крајот на годината да регистрира пораст од 70,0 милиони денари, односно за 11,64% да го надмине оствареното ниво на 31.12.2014 година и тоа исклучиво ќе се рефлектира на порастот на депозитот кој се наоѓа во НБРМ.

Намалување од 24,0% се очекува да забележи категоријата „Активни временски разграничувања“, како резултат на пресметаната, ненаплатена камата за последниот месец од годината на средствата депонирани по видување во НБРМ во износ од 209,0 илјади денари. Каматата на депозитот по видување во НБРМ е намалена од почетокот на 2015 година на 0,2% на годишно ниво.

Аконтации на данок на добивка во износ од 5,6 милиони денари е нова ставка во билансот на состојба која се појавува во 2015 година како резултат на законската обврска за пресметување и аконтативно плаќање на данок на добивка во висина од 10% од добивката на Фондот.

2. ПАСИВА

Втората страна на билансот на состојба - пасивата ја сочинуваат две категории на средства:

2.1. „капитал и резерви“ во кој се вклучени капиталот на Фондот за осигурување на депозити, резервите за сигурност и нераспределената добивка остварена во претходната година која, по завршна сметка, во полн износ согласно законска обврска, се распределува во резервите за сигурност на Фондот; и

2.2. „тековни обврски“ во чија група спаѓаат обврските по основ на штети кон банки и штедилници, како и обврски кон добавувачи.

Структурата и планираната вредност на овие категории презентирани е во табела број 7.

Табела бр.7 Планирана структура на пасивата во Билансот на состојба во 2014 година
(во илјади денари)

О П И С	Состојба 31.12.2014	%	ПЛАН 31.12.2015	%	Индекс 4/3
1	2	3	4	5	6
КАПИТАЛ, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ	11.826.619	100	13.095.846	100	110,7%
<i>Капитал и резерви</i>	11.790.232	100	13.095.682	100%	111,07%
Капитал	10.300	0,09%	10.300	0,08%	100%
Резерви за сигурност	11.453.772	96,85%	12.864.072	98,23%	112%
Акумулирана добивка	326.160	2,76%	221.310	1,69%	67,9%
<i>Тековни обврски</i>	36.387	0,31%	164	0	0,45%
Обврски за штети	14	0,00%	14	0	100%
Останати обврски	36.373	0,31%	150	0	0,4%
1.Обврски кон добавувачи	145	0,00%	150	0	103,4%
2. обврски за данок на добивка	36.228	0,31%	0	0	0

2.1. Капитал и резерви

2.1.1 Капитал

Капиталот на Фондот во износ од 10,3 милиони денари е во сопственост на Република Македонија и во 2015 година ќе остане на нивото од претходната, односно на нивото од претходните години. Во структурата на пасивата се предвидува да учествува со 0,08% и со порастот на другите категории на средства неговото учество од година во година постепено ќе се намалува.

2.1.2. Резерви за сигурност

На страната на пасивата категоријата на средства „резерви за сигурност“ се предвидува да достигне износ од 12,8 милијарди денари и за 12%, односно за 1,4 милијарди денари да го надмине нивото достигнато во 2014 година. Воедно, се

предвидува оваа категорија на средства да го зголеми учеството во вкупната структура на средства за 1,41 процентен поен во однос на учеството во 2014 година и да изнесува 98,23%.

Со оглед на фактот дека, „резерви за сигурност“ ја изразуваат финансиската кондиција на Фондот и претставуваат извор за финансирање на обесштетувањето во случај на ризичен настан, за 2015 година се планира неговото реално зголемување да изнесува 1.410 милиони денари, а се објаснува со распределба на средствата од остварената добивка во 2014 година во износ од 326,16 милиони денари и премијата која се планира да ја уплатат членките на Фондот (за цела година) во износ од 1.085,4 милиони денари.

2.1.3. Акумулирана добивка

Ефектот од деловната активност во 2015 година природно ќе резултира со очекуваната добивка од 221,3 милиони денари како резултат на вложувањето во хартии од вредност и од каматата на депозитот кој се наоѓа во НБРМ.

2.2. Тековни обврски

2.2.1. Обврски за штета

Обврските за штета во билансот на состојба на Фондот имаат незначително учество. Кон банките обврски по тој основ нема и за 2015 година не се планираат, а кон штедилници останува истата обврска од 2014 година во износ од 14,0 илјади денари.

2.2.2. Останати краткорочни обврски

Оваа група на обврски на страната на пасивата се планира во 2015 година да достигне износ од 150,0 илјади денари и за 3,4% да го надмине нивото од крајот на 2014 година, а се должи на обврски кон добавувачи кои на пресечниот датум (31.12.2015 година) евентуално нема да бидат измирени.

2.2.3. Обврски за данок на добивка

Имајќи ги предвид аконтациите на данок на добивка во текот на 2015 година, ФОД нема да има обврски туку напротив побарувања во износ од 5,6 милиони како резултат на однапред платен данок на добивка, а бидејќи износот на добивка во 2015 година ќе биде понизок во однос на 2014 година нема да се појави обврска за доплата на данок на добивка, туку само побарување.

3.2 План на приходи и расходи за 2015 година

Ефектите од реалното планирање и реализирање на деловната активност за 2015 година се очекува да се ефектуира во приходи од Билансот на успех, а особено во остварувањето на добивка. Врз основа предвидените параметри во сите сегменти од работењето на Фондот со планот за 2015 година се очекува:

- Вкупните приходи да се остварат во износ од 259,010 милиони денари,
- Вкупните расходи да достигнат износ од 13,05 милиони денари;

при што, позитивниот ефект би резултирал со:

- Данок на добивка од 24,6 милиони денари,
- Нето добивка од 221,4 милиони денари, износ за кој ќе се збогатат резервите за сигурност на Фондот за осигурување на депозити.

Вредностите на сите позиции од планираниот биланс на успех за 2015 година упатуваат на констатација дека, приходите ги создаваат само каматите остварени по неколку основи, а расходите претставуваат трошоци за несметано извршување на дејноста.

3.2.1 ПРИХОДИ

Согласно планираните параметри за вложувања во хартии од вредност и депонирање средства во НБРМ на основа кои се остварува камата, предвидена е структурата на приходите кои ќе ги оствари Фондот во 2015 година, а кои се презентирани во:

Табела бр.8 Планирана структура на приходи во 2015 година

(во илјади ден.)

ОПИС	Состојба 31.12.2014	%	ПЛАНИРАНА СОСТОЈБА 31.12.2015	%	Индекс 2015 /2014	Разлики во апсолутни износи 4-2
1	2	3	4	5	6	7
ПРИХОДИ	373.735	100	259.010	100.00	69,30%	114.725
1.Камата на депозит во НБРМ	2.553	0,01	1.249	0,48%	49%	
2.Камата на депозити во банки	0		0			
3.Камата на државни записи	355.565	95,1%	257.757	99,52%	72%	97.808
▪ Тримесечни	0	0,0%	0	0,00%		
▪ Шест месечни	129.470	34,6%	0	0,00%	0%	
▪ Дванаесет месечни	226.095	60,5%	257.757	99,52%	114%	97.808
4.Казнена камата на основа премии	10	0,0%	3	0,00%	30%	
5.Камата од банки-исплатувачи	1	0,0%			0%	
6.Позитивни курсни разлики	15.592	4,2%			0%	
7. Вонредни приходи	14	0,0%			0%	

Во 2015 година се очекува вкупните приходи да бидат помали во однос на остварените приходи од крајот на 2014 година за 30,7%, односно да се намалат за 114,7 милиони денари. Најголемо влијание врз намалување на приходите е поради намалувањето на каматата во износ од 97,0 милиони денари која се предвидува да се оствари од купените државни записи во однос на остварената камата во 2014 година или пад од 28%. Имено, во 2015 година нема да се купуваат шест месечни државни записи, туку само дванаесет месечни. Приходите од камати на државни записи ќе имаат доминантно учество од 257,7 милиони денари што би изнесувало 99,52% во структурата на вкупните приходи.

На депозитот кој се наоѓа во НБРМ се очекува да се оствари камата од 1,2 милион денари. Во однос на 2014 година тоа значи намалување од 1,3 милиони денари или 51 % и учество во вкупните приходи од 0,48%.

Приходите кои се очекува да се остварат од деловните банки и од казнена камата се незначителни и немаат влијание на билансот на успех.

3.2.2. РАСХОДИ

Расходната страна на билансот на успех ја сочинуваат шест категории на трошоци за кои во 2015 година се планира вкупна вредност од 13,05 милиони денари или 1,72 милион денари повеќе трошоци во однос на остварените во 2014 година. Предвидувањето за остварување 15 % повеќе трошоци се објаснува со фактот дека, во 2015 година ќе се зголемат ставките на сите трошоци.

Структурата на планираните расходи за 2014 година презентирани е во табела бр.9
Табела бр.9 Планирана структура на расходи во 2015 година

(во илјади денари)

Опис	Состојба 31.12.2014	%	ПЛАНИРАНА СОСТОЈБА 31.12.2015	%	Индекс 6/4	Разлики во апсолутни износи 4-2
1	2	3	4	5	6	7
РАСХОДИ	11.330	100	13.050	100	115%	1.720
1.Трошоци за услуги	851	8%	1.127	8,6%	132%	276
2.Амортизација и обезвреднување	959	8%	994	7,6%	104%	35
3.Материјални трошоци	615	5%	925	7,1%	150%	310
4.Останати трошоци од работење	804	7%	969	7,4%	121%	165
5.Трошоци за вработените	8.101	72%	9.035	69,2%	112%	934
6.Негативни курсни разлики	0	0	0	0,0%		

Доминантно учество од 69,2% во структурата на трошоците и износ од 9.035 илјади денари во 2015 година се очекува да оствари категоријата „трошоци на вработените“, која на крајот на годината се очекува за 12% да го надмине нивото на трошоци по тој основ во однос на 2014 година. Порастот се објаснува со очекуваното пополнување на празните работни места и почитувајќи ги сите закони, одлуки на владата на РМ како и законот за јавна администрација чија примена почна во 2015 година.

Втора по големина категорија на трошоци во вкупната структура на трошоци за 2015 година се предвидува категоријата „трошоци за услуги“. Истата се очекува да достигне износ од 1,13 милиони денари и за 276,0 (4500 евра) илјади денари да ги надмине трошоците по тој основ остварени во 2014 година. Тоа се должи главно на предвидени трошоци за услуги поврзани со провизии за купување на државни записи, телекомуникациски услуги, одржување на простории и опрема и услуги за санирање на штети од поплавени деловни простории. Во минатиот период било запоставено редовното одржување на деловниот простор и опремата на Фондот

Категоријата „амортизација и обезвреднување“ во 2015 година се предвидува да се зголеми за 35,0 илјади денари како резултат на амортизацијата која согласно законската обврска ќе се пресмета и на новата опрема (компјутери) како и нематеријалните средства (софтвер).

За материјалните трошоци се предвидува зголемување од 310 илјади денари (5.000 евра) и учество од 50% во структурата на трошоците. Предвиденото зголемување на трошоците по тој основ се должи на: а) печатење на налепници за деловните банки согласно измените во законската регулатива за обесштетување на иматели на “сертификати за депозити“ во износ од 60 илјади денари (1.000 евра); б) потрошени тонери и помошна ИТ опрема – УСБ и надворешни дискови како и рутери за безжичен интернет, во износ од 60 илјади денари (1.000 евра); в) очекуваниот пораст на цените за комунални услуги (греење, електрична енергија, вода и сл.) кој се предвидува да изнесува 650 илјади денари (над 10.000 евра).

Категоријата „останати трошоци од работење“ ги опфаќа трошоците околу членарината во ЕФДИ (Европскиот форум на осигурители на депозити), предвидените трошоци за службени патувања на годишното собрание на ЕФДИ и редовни состаноци на ЕФДИ, трошоци за стручно усовршување, физичко обезбедување на деловниот објект и сл. Како нова категорија во групата на останати трошоци на работењето за 2015 година се предвидуваат трошоци за користење на банкарски сеф како и систематскиот преглед на вработените.

3.2.3. НЕТО ДОБИВКА

Согласно планираните приходи и расходи од работењето на Фондот за осигурување на депозити во 2015 година се очекува да се оствари нето добивка во износ од 221,4 милиони денари која за 32,13% помала од остварената добивка во 2014 година.

Табела бр.10 Планирана нето добивка за 2015 година

(во илјади денари)

О П И С	Состојба на 31.12.2014	Планирана состојба на 31.12.2015	Процент	Разлика во апсолутни износи 3-2
1	2	3	4	5
1. ВКУПНИ ПРИХОДИ	373.735	259.010	69,30%	-114.725
2. ВКУПНИ РАСХОДИ	11.330	13.050	115,18%	1.720
2.БРУТО ДОБИВКА (3=1-2)	362.405	245.960	67,87%	-116.445
ДАНОК НА ДОБИВКА	36.245	24.601	67,87%	-11.644
НЕТО ДОБИВКА	326.160	221.359	67,87%	- 104.801

Согласно законот и Статутот на Фондот за осигурување на депозити, нето добивката која се очекува да се оствари во 2015 година ќе биде распределена во „резервите за сигурност“ на Фондот со што, ќе се зголеми неговата финансиска кондиција која ќе значи поголема сигурност и доверба кај штедачите и можност, без проблеми да се справи со потенцијалните обврски (во законски утврдените рамки) во случај на ризичен настан.

* * * * *

Сите проектирани сегменти и позиции во билансите на финансискиот План на Фондот за 2015 година се темелат на опстојна анализа и реални параметри. Од таму и очекувањата дека истите ќе бидат целосно прифатени на начин и според вредности имплементирани и презентирани во предметниот материјал.

Директор,
Горан Анчески, МБА